

kwantitatieve methoden

nr. 55

nieuwsbrief voor toegepaste statistiek en operationele research

Mei 1997
jaargang 18

Vereniging Voor Statistiek
en operationele research

INTENTIE

Kwantitatieve Methoden wil een snel, informeel communicatiemiddel zijn voor artikelen en korte notities die relevant zijn voor de toepassing van statistiek of operationele research, en die een zodanige inhoud hebben dat ze toegankelijk zijn voor een groot aantal leden van de VVS.

Het doel van KM is tweeledig. Enerzijds het bevorderen van de communicatie tussen de VVS-leden die nieuwe methoden toepassen of ontwikkelen. Anderzijds het verspreiden van kennis en inzicht met betrekking tot recente statistische methoden en methoden voor operationele research. Belangrijk zijn hierbij de snelheid van publicatie, het bevorderen van discussie, het bereiken van een zo groot mogelijk deel van de leden van de VVS, en het zo goed mogelijk bestrijken van verschillende toegepaste specialisaties binnen de VVS.

Kopij wordt door de auteurs aangeboden in een vorm die fotografische reproductie mogelijk maakt. Op de binnenzijde van het achterkaft worden richtlijnen voor auteurs gegeven. Als voertaal verdient Nederlands de voorkeur, maar Engels is geen bezwaar voor acceptatie.

Alle artikelen worden gerefereed. Auteursrechten blijven voor de auteurs; publicatie in KM behoort geen belemmering te zijn voor publicatie in andere vakbladen.

Voorbeelden van bijdragen welke voor publicatie in aanmerking komen zijn:

- Interessante toepassingen die methodologisch van goede kwaliteit zijn, ook indien niet voor alle problemen een oplossing is gevonden.
- Op toepassing gerichte artikelen welke inzicht verschaffen in recente statistische methoden.
- Prepublicaties.
- Teksten van lezingen van toegepaste secties.
- Discussiestukken over grondslagen en methoden.
- Ervaringen met programmatuur.
- Samenvattingen van recente literatuur in de vorm van een overzichtsartikel.
- Reacties en commentaar op eerdere artikelen en korte notities.
- Het signaleren van behoeften aan een bepaalde methode.

STATEMENT OF POLICY

Kwantitatieve Methoden is an informal newsletter of the VVS (Netherlands Society for Statistics and Operations Research). It largely consists of preprints and technical reports in the area of applied statistics and operations research. It aims at fast communication with members of the VVS. Copyrights remain with the author. Circulation of a manuscript through KM ought not impede the publication of a final version in a journal.

Manuscripts, which may be in English, should be sent to one of the editors listed at page 1 of this newsletter.

Subscription is possible only through membership of the VVS, which costs about \$85 for individuals and about \$155 for institutions. For more information please contact

Centr. Adm. VVS, c/o 3-MA, P.O. Box 282, 1830 AG H-1600, The Netherlands.

kwantitatieve methoden

uitgegeven door de
vereniging voor statistiek

nieuwsbrief voor toegepaste statistiek en operationele research

jaargang 18
nummer 55
15 Mei 1997

Redactie

Margo G.H. Jansen (Hoofdredactie)
RijksUniversiteit Groningen, Faculteit PPSW, Vakgroep PA&O
Grote Rozenstraat 38, 9712 TJ Groningen, tel. 050 3636558,
e-mail g.g.h.jansen@ppsw.rug.nl

J.G. Bethlehem (SSP, Programmatuur-besprekingen)
Centraal Bureau voor de Statistiek, Hoofdafdeling Automatisering,
Postbus 959, 2270 AZ Voorburg, tel. 070 3374995

R.J.M.M. Does (BdS)
Universiteit van Amsterdam, Faculteit der Wiskunde en Informatica,
Plantage Muidergracht 24, 1018 TV Amsterdam, tel. 020 5256024

J.G. de Gooijer (EcS)
Universiteit van Amsterdam, Faculteit der Economische Wetenschappen,
Vakgroep Kwant. Methoden, Roetersstraat 11, 1018 WB Amsterdam, tel. 020 5254244

C.C.J.H. Bijleveld (SWS)
RijksUniversiteit Leiden, Faculteit der Sociale Wetenschappen,
Vakgroep Methoden & Technieken, Postbus 95555, 2300 RB Leiden, tel. 071 5273768

A.J. Koning (Boekbesprekingen)
Erasmus Universiteit Rotterdam, Vakgroep Econometrie en Besliskunde,
Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam, tel. 010 4081268/59, email koning@wstat.few.eur.nl

J.K. van Ommeren (NGB)
Universiteit Twente, Faculteit der Toegepaste Wiskunde,
Postbus 217, 7500 AE Enschede, tel 053 4893465

A.D. Oosterhoorn (Statistiek in de media)
Oosterhoorn advies, van Kesselstraat 31, 5175 CS Loon op Zand, tel. 0416 363798

Th. Stijnen (MBS & SMS)
Erasmus Universiteit Rotterdam, Instituut voor Biostatistica,
Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam, tel. 010 4087390 (7365)

P.F.G. Vereijken (LbS)
Directie Landbouwkundig Onderzoek Nederland, Groep Landbouwwiskunde,
Postbus 100, 6700 AC Wageningen, tel. 0317 474686

Redactiewisseling

Op 1 januari 1994 nam Kees van Montfort het hoofdredacteurschap van Kwantitatieve Methoden over van Frank van der Pol. In maart 1997 heeft hij wegens tijdgebrek het hoofdredacteurschap op zijn beurt overgedragen. In de daartussen liggende periode van ruim drie jaar heeft Kees zich op een enthousiaste, energieke en efficiënte manier voor Kwantitieve Methoden ingezet. Tot één van de succesvolle trends die door hem zijn bevorderd behoort het uitbrengen van themanummers. Ook het hiervoor liggende nummer van Kwantitatieve Methoden, dat nog grotendeels onder zijn hoofdredacteurschap tot stand is gekomen, is daar een goed voorbeeld van. Dat publicitaire werkzaamheden zijn warme belangstelling blijven houden mogen we afleiden uit zijn voorzitterschap van de Publicatiecommissie van de VVS. Vanaf deze plaats wil ik hem, mede namens de andere redactieleden van KM, van harte bedanken voor de prettige samenwerking tijdens de afgelopen periode. Tevens spreek ik de hoop uit zijn werk als hoofdredacteur op even succesvolle wijze te kunnen voortzetten.

Margo G.H. Jansen

INHOUDSOPGAVE

Themanummer:

Longitudinale Modellen

(onder redactie van C.C.J.H. Bijleveld & A. Mooijaart)

<i>C.C.J.H. Bijleveld & A. Mooijaart</i> Voorwoord	5
<i>J.H.L. Oud</i> SEM state space modeling of panel data and its relationship to traditional single subject state space modeling	7
<i>C.C.J.H. Bijleveld and F.D. Bijleveld</i> A comparison of the applicability of two approaches to linear dynamic systems analysis for N subjects	37
<i>L.M. Collins and A.J. Tracy</i> Estimation in complex latent transition models with extreme data sparseness	57
<i>A. Mooijaart and K. van Montfort</i> State-space models for categorical variables	73
<i>J. de Leeuw en C.C.J.H. Bijleveld</i> The mixing approach as a unifying framework for dynamic multivariate analysis	95

Programmatuurbesprekingen

<i>J.M. Buhrman</i> OlympiaStat	115
------------------------------------	-----

Boekbesprekingen	123
-------------------------	-----

Wat ik nu toch weer zag: statistiek in de media	157
--	-----

